

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

WR-II.7020.9.2016

Kraków, 12 stycznia 2017 r.

**Pan
Paweł Ciećko**

**Małopolski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska**

Odpowiadając na pismo z dnia 29 grudnia 2016 r. znak: WO.0431.1.2016 informuję, iż na podstawie art. 5 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1688), akceptuję „Kierunki działania oraz plan pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie na 2017 rok”.

Zatwierdzono:

**KIERUNKI DZIAŁANIA ORAZ PLAN PRACY
WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU
OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE
NA 2017 ROK**

Kraków, grudzień 2016 r.

I. WPROWADZENIE

Kierunki działania oraz Plan pracy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie opracowano na podstawie:

- ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity – Dz. U. z 2016 r., poz. 1688),
- „Wytycznych do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2017 r.” zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- „Ogólnych kierunków działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020 (z perspektywą do 2025 r.)” zatwierdzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- Budżetu zadaniowego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie.

II. ROCZNY PLAN DZIAŁAŃ KONTROLNYCH WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE W 2017 ROKU

Roczny plan działalności kontrolnej został sporządzony zgodnie z wymogami zawartymi w art. 5a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jednolity - Dz. U. z 2016 r., poz. 1688).

1. Ogólna ocena znaczących zagadnień dotyczących środowiska

W województwie małopolskim największe zagrożenie dla zanieczyszczenia powietrza, jak i jakości wód powierzchniowych stanowi działalność antropogeniczna pochodząca głównie z sektora bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2015 roku potwierdziła występujące w poprzednich latach przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 na terenie województwa, a także dwutlenku azotu w Aglomeracji Krakowskiej, co wskazuje na konieczność intensyfikacji działań określonych w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego opracowanym w 2013 roku i wdrożonym uchwałą NrXLII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30.09.2013 roku.

Przy wyborze celów kontrolnych, uwzględniono:

- Ogólne kierunki działania Inspekcji Ochrony Środowiska w latach 2016-2020 (z perspektywą do 2025 r.) określone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2017 r.,
- obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego - Środowisko naturalne określane przez Ministra Środowiska,
- wyniki monitoringu powietrza w województwie małopolskim,
- wyniki klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2015,
- ocenę jakości powietrza w województwie małopolskim w 2015 r.,
- wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w województwie małopolskim w 2015 r.,
- wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w 2015 r. w województwie małopolskim,
- podstawowe problemy ochrony środowiska na terenie województwa oraz wnioski z oceny stanu przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez kontrolowane podmioty,
- przegląd zakładów o dużym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz w roku) i o

- zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz na trzy lata),
- przegląd stacji demontażu pojazdów z wykazu Marszałka Województwa Małopolskiego oraz informacje o nielegalnych stacjach demontażu,
- dane z rejestrów prowadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska o podmiotach podlegających ustawie o sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- dane zawarte w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska, oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli w tym również dane z prowadzonej przez WIOŚ listy zakładów eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- skargi i interwencje wpływające do WIOŚ,
- zasady planowania kontroli określone w Systemie Kontroli opracowanym w ramach Projektu PL-0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”,
- możliwości organizacyjne Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie.

2. Obszar objęty planem kontroli

W 2017 r. planuje się realizację zadań kontrolnych przez wykonywanie na terenie województwa małopolskiego inspekcji terenowych w zakładach należących do podmiotów korzystających ze środowiska oraz kontroli bez wyjazdu w teren, opartych na analizie posiadanej albo dostarczonej do WIOŚ dokumentacji.

Zadania kontrolne Inspekcji Ochrony Środowiska wymienione zostały w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 1688) oraz w ustawach i przepisach szczególnych. Zwrócona zostanie szczególna uwaga na:

- wywiązywanie się aglomeracji priorytetowych z realizacji zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków KPOŚK, wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., tj. po roku od upływu terminów określonych w Traktacie Akcesyjnym - realizacja cyklu kontrolnego,
- przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie spełnienia wymogów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli strumienia odpadów komunalnych, przez: gminy (kontynuacja cyklu z poprzednich lat, 10% gmin), punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie, w przypadku gdy zostały utworzone na jej terenie,
- spełnianie wymagań przez producentów i użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne - farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszanych do odnawiania pojazdów,
- przestrzeganie przez podmioty kontrolowane przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w 2016 r,
- zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania,
- weryfikację, na wniosek NFOŚiGW, rzetelności danych w wybranych rocznych sprawozdaniach o pojazdach wycofanych z eksploatacji za 2016 r., złożonych przez przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu.

Ustalono na 2017 r. realizację 39 celów kontrolnych (tzw. krajowych) wskazanych do wykonania przez GIOŚ (pismo GIOŚ z dnia 02 grudnia 2016r, znak: DIiO-0703/142/2016/es).

Lista celów kontrolnych przyjęta do realizacji w roku 2017

Numer	Nazwa celu
1.	Kontrola realizacji przez gminy zadań dotyczących zamykania składowisk odpadów komunalnych określonych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 r.
2.	usunięty z listy zgodnie z decyzją GIOŚ
3.	Kontrola przestrzegania przepisów prawa przez wytwórców odpadów wydobywczych oraz zarządzających obiektami unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
4.	Kontrola przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
5.	Kontrola istniejących terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych.
6.	Kontrola przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach przez prowadzących działalność w zakresie wytwarzania, zbierania i przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
7.	Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
8.	Kontrola wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi.
9.	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
10.	Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.
11.	Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
12.	Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
13.	Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
14.	Kontrola w zakresie spełniania przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
15.	Kontrola w zakresie stosowania i przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, komunalnych osadów ściekowych oraz rolnicze wykorzystanie ścieków w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
16.	Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
17.	Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
18.	Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
19.	Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
20.	Kontrola wyeliminowania z użytkowania instalacji i urządzeń zawierających poniżej 50 ppm PCB.
21.	Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
22.	Kontrola w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
23.	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

24.	Kontrola stacji demontażu pojazdów.
25.	Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
26.	Kontrola funkcjonowania systemu transgranicznego przemieszczania odpadów.
27.	Kontrola funkcjonowania instalacji przetwarzających i wytwarzających odpady, do których są przywożone, lub z których są wywożone odpady w ramach transgranicznego przemieszczania odpadów.
28.	Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do otoczenia przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
29.	Kontrola przestrzegania ustawy o odpadach.
30.	Kontrola spełniania przepisów dotyczących stosowania i przechowywania nawozów i odchodów zwierzęcych przez pomioty prowadzące produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy.
31.	Kontrola przestrzegania przepisów prawa wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna.
32.	Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
33.	Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
34.	Kontrola w zakresie przestrzegania przepisów, o których mowa w art. 136a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
35.	Kontrola w zakresie działalności prowadzonej przez podmioty, których zezwolenia na zbieranie odpadów oraz zezwolenia na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów wydane na podstawie ustawy o odpadach utraciły ważność w dniu 23 stycznia 2016 r.
36.	Kontrola wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.
37.	Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
38.	Kontrola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
39.	Kontrola w zakresie spełniania przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami.

W 2017 roku przewidziano również do realizacji kontrole w ramach 3 ogólnopolskich cykli kontrolnych:

- Kontrola w zakresie realizacji zadań własnych gmin wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- Kontrola w zakresie przestrzegania przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych przepisów ustawy o opadach.
- Kontrola wywiązywania się aglomeracji priorytetowych z realizacji zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., tj. po roku od upływu terminów określonych w Traktacie Akcesyjnym.

3. Wykaz zakładów objętych planem, w tym wykaz instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego

Zestawienie ilości kontroli planowych - kompleksowych, problemowych oraz opartych o dokumentację przedstawiono w tabeli poniżej

Liczba planowanych kontroli ogółem	Liczba planowanych kontroli w terenie			Planowana rezerwa czasu na inne kontrole w % czasu przeznaczanego na kontrole	Liczba etatów inspekcyjnych łącznie z naczelnikiem wydziału inspekcji wg stanu na 30.10.2015 r.
	ogółem	kompleksowych	problemowych		
1	2	3	4	6	7
565	565	78	487	40	50

Zakłada się rezerwę czasową 40% na kontrole pozaplanowe.

Szczegółowy wykaz zakładów planowanych do kontroli umieszczony jest w ISK – Informatycznym Systemie Kontroli. Planując ilość kontroli w 2017 roku wzięto pod uwagę wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, ustawowe obowiązki, zasoby kadrowe i finansowe Wydziału Inspekcji i Działów Inspekcji WIOŚ oraz wymagane do osiągnięcia wskaźniki, wypracowane w wyniku wdrożenia zmian w ramach realizacji Projektu PL0100.

W 2017 roku zaplanowano do zrealizowania 565 kontroli typowych, w których uczestniczy kontrolowany podmiot.

Wg stanu na 31 października 2016 r. zobowiązanych do posiadania pozwolenia zintegrowanego jest 146 zakładów (236 instalacji). Liczba zakładów jak i instalacji jest zmienna z uwagi na powstające nowe zakłady (instalacje) posiadające pozwolenia zintegrowane jak i „stare zakłady” z uwagi na przeprowadzoną restrukturyzację i zwolnione z takiego obowiązku.

Wykaz zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej (ZDR i ZZR) wyznaczonych do kontroli został uzgodniony z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej.

4. Procedury opracowywania programów kontroli planowych

Planowanie kontroli prowadzone jest w oparciu o przyjętą kategoryzację zakładów, uwzględniając przede wszystkim stopień oddziaływania (ryzyko) działalności prowadzonej przez operatora na środowisko, planowanie cykli kontrolnych oraz planowanie kontroli w oparciu o ustalone krajowe lub wspólnotowe priorytety. Podstawową jednostką podlegającą kontroli jest zakład rozumiany jako konkretne miejsce prowadzenia działalności lub eksploatacji instalacji. Przy sporządzaniu planu kontroli na rok 2017 wygenerowano z Informatycznego Systemu Wspomagania Kontroli zakłady do kontroli w oparciu o tabele ryzyka. System uwzględnił ilość zakładów wybranych do kontroli w zależności od poszczególnych kategorii:

- kategoria I (ryzyko najwyższe) - kontrola co roku - 100 % zakładów tej kategorii,
- kategoria II (ryzyko wysokie) - kontrola co 2 lata - 50 % zakładów tej kategorii,
- kategoria III (ryzyko średnie) - kontrola co 3 lata - 33 % zakładów kat. III,
- kategoria IV (ryzyko niskie) - kontrola co 4 lata lub rzadziej - 25 % zakładów kat. IV.

Zgodnie z Systemem Kontroli przy planowaniu nie uwzględniono zakładów z kategorii V.

Do wygenerowanych z ISWK zakładów, przyporządkowano ustalone cele kontroli i cykle kontrolne. Wykaz zweryfikowano i uzupełniono takimi zakładami z ewidencji, niewygenerowanymi przez

ISWK, których kontrola jest uzasadniona wybranymi celami kontroli. Przyjęto zasadę, że zakład w ramach planu na 2017 rok może być kontrolowany tylko jeden raz. Kontroli planowej przypisany został jeden lub kilka celów kontrolnych. Ewentualne kolejne kontrole zakładu mogą być realizowane jako kontrole pozaplanowe, w tym interwencyjne. Kontrole planowe w terenie, zgodnie z Systemem Kontroli, ze względu na charakter i zakres dzielą się na kontrole kompleksowe i problemowe.

Roczny plan kontroli obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów, w tym kontrole wyrobów, w ramach tzw. „nadzoru rynku” oraz cykle kontrolne zakładów o zasięgu krajowym. Ilość zaplanowanych kontroli o charakterze kompleksowym stanowi 14% a o charakterze problemowym 86% ilości kontroli typowych ogółem.

5. Procedury kontroli nieplanowych

W planie na rok 2017 zapewniono 40 % rezerwę czasu na kontrole inne niż planowe.

Przeprowadzane będą typowe kontrole terenowe, w związku z napływającymi wnioskami o podjęcie interwencji, dotyczących naruszenia wymagań ochrony środowiska oraz kontrole inne niż typowe, połączone z wyjazdem w teren, m.in. takie jak: kontrole transportów towarów i odpadów, kontrole na wnioski organu przed wydaniem decyzji na przetwarzanie odpadów, rozpoznanie zgłoszonego zanieczyszczenia. Niezależnie od tego przewiduje się wykonywanie kontroli pozaplanowych opartych na analizie dokumentacji m. in. w związku z:

- analizą materiałów przekazanych do WIOŚ przez zakłady zobowiązane do prowadzenia pomiarów automonitoringowych (art. 147 i 149 ustawy Prawo ochrony środowiska),
- weryfikacją wykazów zawierających dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (art. 263 ustawy j.w.)
- czynnościami poprzedzającymi wydanie opinii dotyczącej raportu o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- czynnościami poprzedzającymi wydanie opinii dotyczącej projektów planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie poważnych awarii przemysłowych,
- czynnościami poprzedzającymi wydanie opinii w związku z postępowaniem GIOŚ w sprawie zezwolenia na transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- oceną przestrzegania wymagań przez nowe przedsięwzięcia określone w §2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.),
- oceną zasadności interwencji na podstawie posiadanych dokumentów.

Jednym z zaplanowanych zadań będzie kontynuacja projektu inspekcyjnego IMPEL TFS w ramach prowadzonych wspólnych akcji kontrolnych na drogach i przejściach granicznych. Kontrole te będą realizowane w 2017 roku w ścisłej współpracy ze służbami zaangażowanymi w sprawowanie nadzoru nad transgranicznym przemieszczaniem odpadów.

WIOŚ w Krakowie weźmie udział w projekcie wspólnych kontroli Państwowej Inspekcji Pracy/Państwowej Straży Pożarnej/Inspekcji Ochrony Środowiska w wybranych zakładach branży naftowej i gazowej oraz przemysłu chemicznego

6. Inne działania

W 2017 r. przekazane zostaną do GIOŚ sprawozdania i raporty:

- do dnia 15 lutego 2017 r. - informacja za rok 2016 wynikająca z art. 72 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach,

- do dnia 15 grudnia 2017 r.- informacja o wynikach kontroli przestrzegania przepisów art. 29 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach w zakresie przypisanym Inspekcji Ochrony Środowiska,
- wyniki kontroli przeprowadzonych w gospodarstwach rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance), w układzie półrocznych zestawień:
 - do dnia 6 lipca 2017 r., za okres od 1 grudnia 2016 r. do 30 czerwca 2017 r.
 - do dnia 6 grudnia 2017 r., za okres od 1 lipca 2017 r. do 30 listopada 2017 r.
- do dnia 28 lutego 2017 r. informacja za rok 2016 wynikająca z art. 168a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- do dnia 15 marca 2017 r. - informacja za rok 2016 o wynikach kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej,
- do dnia 30 września 2017 r. – dane do raportu za rok 2016 do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń,
- do dnia 30 listopada 2017 r. - dane dotyczące przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie spełnienia wymogów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli strumienia odpadów komunalnych, przez:
 - gminy (kontynuacja cyklu z poprzednich lat, 10% gmin)
 - punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w każdej skontrolowanej gminie, w przypadku gdy zostały utworzone na jej terenie.

Prowadzone będzie dokonywanie wpisów:

- do prowadzonego przez GIOŚ Rejestru Upraw GMO oraz zmian wpisów,
- Informatycznego Systemu Kontroli (ISK),
- bazy EKOAWARIE,
- bazy danych o funkcjonujących w województwie składowiskach i spalarniach odpadów.

Kontynuowana będzie współpraca z organami rządowymi i samorządowymi:

- z Inspekcją Transportu Drogowego, Strażą Graniczną i służbą celną, w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu międzynarodowemu przemieszczaniu odpadów,
- z Państwową Strażą Pożarną w zakresie zapobiegania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków,
- z Policją na szczeblu wojewódzkim i powiatowym w zakresie ograniczania patologii w obszarze środowiska, w tym przeciwdziałaniu występowaniu przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku ze szczególnym uwzględnieniem działań w celu likwidacji „szarej strefy” w zakresie działalności związanej z recyklingiem wielkogabarytowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz pojazdów wycofanych z eksploatacji.

III. MONITORING ŚRODOWISKA

1. Państwowy Monitoring Środowiska

Jednym z podstawowych zadań Inspekcji jest zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska, poprzez realizację zadań ujętych w *Programie państwowego monitoringu środowiska (PMŚ)*, utworzonego ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2016 r., poz. 1688).

PMŚ zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.) stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Na poziomie województwa zadania Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie (art. 3 i art. 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska).

Jednym z głównych celów realizacji zadań PMŚ jest wytwarzanie danych i opracowywanie ocen niezbędnych do wywiązania się Polski z wymagań zawartych w przepisach UE, w szczególności o charakterze ramowym, dotyczących ochrony środowiska, a także wypełnienia podpisanych i ratyfikowanych przez Polskę umów międzynarodowych. Państwowy Monitoring Środowiska zapewnia dane podlegające udostępnianiu w myśl przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353), regulujących sprawy swobodnego dostępu do informacji o środowisku.

Informacje wytworzone w ramach PMŚ wykorzystywane są przez jednostki administracji rządowej i samorządowej dla potrzeb operacyjnego zarządzania środowiskiem za pomocą instrumentów prawnych oraz do celów monitorowania skuteczności programów i działań oraz strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska.

W celu wywiązania się z powyższych obowiązków ustawowych w roku 2017, w oparciu o „*Program państwowego monitoringu środowiska województwa małopolskiego na lata 2016-2020*” oraz *Aneks nr 1 i Aneks nr 2 do Programu PMŚ województwa małopolskiego na lata 2016-2020*, kontynuowane będą w oparciu o dotychczasową strukturę czterech podsystemów:

- monitoringu jakości powietrza,
- monitoringu jakości wód,
- monitoringu hałasu,
- monitoringu pól elektromagnetycznych,

poniższe zadania:

1. Kontynuacja pomiarów w 22 stacjach pomiarowych oraz wykonanie oceny jakości powietrza w strefach w zakresie: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(α)pirenu i innych WWA w pyłe PM10.
2. Pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2,5 dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia.
3. Monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).
4. Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża.
5. Badania i ocena stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych.
6. Badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych ujmowanych do zaopatrzenia ludności.
7. Pomiary i ocena stanu akustycznego środowiska.

8. Pomiary i ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.
9. Wdrażania i obsługi baz danych PMŚ: JPOAT2.0, JWODA, EHAŁAS i JELMAG w ramach SI Ekoinfonet.
10. Pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji ocen i prognoz w ramach monitoringu jakości powietrza, pozyskiwanie informacji o emisjach zanieczyszczeń do wód oraz informacji o źródłach pól elektromagnetycznych.
11. Opracowanie raportu o stanie środowiska w województwie w 2016 roku oraz raportów tematycznych.
12. Informowanie o stanie środowiska oraz udostępnianie informacji o jakości poszczególnych elementów środowiska w województwie z wykorzystaniem różnych form przekazywania i wizualizacji, w tym poprzez stronę internetową.
13. Opracowywanie sprawozdań z działalności monitoringowej Inspektoratu.
14. Współpraca z Republiką Słowacką na wodach granicznych w ramach grup OPZ i WFD.
15. Utrzymanie rezultatów Projektu PL0302 „Wzmocnienie kontroli przestrzegania prawa w zakresie kontroli i wykorzystania zasobów wodnych w województwie małopolskim” współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego.
16. Udział we wdrażaniu nowego systemu gromadzenia, udostępniania i przekazywania danych i informacji o stanie środowiska wytwarzanych w ramach PMŚ m.in. z wykorzystaniem Geograficznego Systemu Informacji (GIS), a także wdrożenie raportowania o stanie środowiska opartego o jednolitą infrastrukturę informacji przestrzennej w Europie (INSPIRE).
17. Realizacja zadań związanych z zapewnieniem wysokiej jakości danych wytwarzanych w ramach systemu, podstawowego warunku wypełnienia celów PMŚ stawianych mu przez ustawę. Działania związane z zapewnieniem jakości danych będą obejmowały kontynuację procesu wdrażania systemów jakości w podsystemach monitoringu, modernizację infrastruktury pomiarowej, opracowania metodyczne, organizację i udział w krajowych i międzynarodowych badaniach porównawczych oraz pomoc merytoryczną w postaci szkoleń w zakresie procedur systemowych i wymagań prawnych.

W 2017 roku zaplanowano nowe zadania:

1. W strefie małopolskiej planowane jest:
 - ✓ uruchomienie stacji pomiarowej w Brzeszczach, ul. Kościelna (pomiar manualny pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)piren),
 - ✓ uruchomienie stacji pomiarowej w Suchej Beskidzkiej, ul. Nieszczyńska (pomiar automatyczny i manualny pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)piren),
 - ✓ uruchomienie stacji pomiarowej w uzdrowisku Rabka-Zdrój (pomiar manualny pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)piren) – należącej do GIOŚ. Stacja uruchamiana jest na mocy *Porozumienia w sprawie wykonywania pomiarów pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenuw miejscowości Rabka-Zdrój* pomiędzy Gminą Rabka-Zdrój, Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska i Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Krakowie.
2. W strefie Aglomeracja Krakowska planowane jest uruchomienie 2 dodatkowych stacji pomiarowych, na mocy *Porozumienia zawartego w dniu 2.07.2015 r. pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Krakowie*:
 - ✓ stacji pomiarowej w Krakowie, ul. Telimeny (pomiar automatyczny i manualny pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)piren) – stacja należąca do Urzędu Miasta Krakowa obsługiwana przez WIOŚ,

- ✓ przemysłowej stacji pomiarowej w Krakowie, os. Wadów (pomiar automatyczny i manualny pyłu zawieszonego PM10, benzo(a)piren, arsen, kadm, nikiel, ołów w pyłe PM10) - stacja należąca do Urzędu Miasta Krakowa obsługiwana przez WIOŚ,
- 3. W związku z wejściem w życie rozporządzenia z dnia 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2016, poz. 1178) zakres monitoringu został zwiększony o realizację nowych zadań:
 - ✓ zapewnienie poboru prób i analizy laboratoryjnej w zakresie oznaczania substancji priorytetowych wynikających w szczególności z transpozycji dyrektywy 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej,
 - ✓ wykonywanie obserwacji hydromorfologicznych elementów oceny jakości wód w oparciu o nową metodykę i normę EN 14614:2004 wprowadzoną dyrektywą 2014/201/UE.
- 4. Wykonanie mapy akustycznej dla miejscowości Wojnicz.

Szczegółowy zakres i sposób realizacji zadań w 2017 roku został przedstawiony w „Programie państwowego monitoringu środowiska województwa małopolskiego na lata 2016-2020”, zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Program wojewódzki PMS opracowano w oparciu o zatwierdzony przez Ministra Środowiska „Program państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020”.

2. Działalność laboratoryjna

W 2017 roku Laboratorium będzie kontynuować realizację zadań statutowych. Podstawowa działalność Laboratorium w 2017 roku wynikać będzie z potrzeb komórek organizacyjnych WIOŚ (Wydział Inspekcji, Wydział Monitoringu Środowiska). Wykonywanie przez Laboratorium badania, wynikające z potrzeb klientów wykonują Pracownie:

- Pracownia Badań Fizykochemicznych (badania fizykochemiczne),
- Pracownia Badań Środowiskowych w Nowym Sączu (pobór próbek, badania biologiczne, fizykochemiczne, akustyczne),
- Pracownia Badań Środowiskowych w Tarnowie (pobór próbek, badania biologiczne, fizykochemiczne, akustyczne),
- Pracownia Badań Automatycznych Powietrza (badania imisji),
- Pracownia Badań Terenowych (pobór próbek, badania emisji, akustyczne, PEM).

Realizacja badań

Laboratorium będzie wykonywać badania i pomiary zgodnie z metodykami i procedurami analitycznymi i pomiarowymi w oparciu o posiadaną aparaturę w obszarach:

- a) Analizy i pomiary wykonywane w ramach **kontroli** w zakresie:
 - gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami oraz ochrony gleb,
 - emisji zanieczyszczeń do powietrza (pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla i inne),
 - emisji hałasu,
 - promieniowania niejonizującego.
 - w przypadku wystąpienia poważnych awarii
- b) Analizy i pomiary wykonywane w ramach **monitoringu środowiska**:
 1. monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych

2. monitoring jakości powietrza, w tym:
 - emisja zanieczyszczeń powietrza (pył PM10 i PM 2,5, SO₂, NO₂, CO, ozon, benzen),
 - oznaczenia wykonywane z próbek pyłu zawieszonego: metale ciężkie, WWA,
 - chemizm opadów atmosferycznych.
3. monitoring hałasu i PEM :
 - prowadzenie pomiarów hałasu, w szczególności na obszarach nie objętych obowiązkiem mapowania akustycznego,
 - wdrażanie metod przestrzennej analizy zagrożeń hałasem w środowisku do oceny stanu akustycznego,
 - opracowanie map akustycznych dla miast poniżej 100 tys. mieszkańców,
 - prowadzenie pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych sztucznie wytworzonych w środowisku.

Uzyskane w trakcie badań wyniki będą przekazywane klientom, a w stosownych obszarach, zamieszczane w bazach danych lub publikowane na stronie internetowej.

Zadania będą realizowane ze środków budżetowych oraz ze środków funduszy ochrony środowiska za pośrednictwem rezerwy budżetu państwa.

Działalność związana z funkcjonowaniem systemu zarządzania jakością

Planuje się utrzymanie istniejącego systemu zarządzania jakością, a także rozszerzenie akredytacji o nowe wskaźniki.

W ramach działalności związanej z funkcjonowaniem systemu zarządzania jakością Laboratorium będzie m.in. prowadzić stały nadzór nad wyposażeniem (w tym zapewnienie spójności pomiarowej), dokumentacją, wykonywać audyty wewnętrzne.

Laboratorium będzie uczestniczyć w badaniach biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska lub inne kompetentne organizacje we wszystkich komponentach PMS.

Wdrożenia

Laboratorium będzie kontynuować wdrażanie do pracy nowego wyposażenia pomiarowego, jakie pozyskano w bieżącym roku, jak również wdrażanie nowych metodyk badawczych w związku z wprowadzaniem rozporządzeń Ministra Środowiska w sprawie monitoringu środowiska.

Laboratorium będzie realizować zadania przygotowania infrastruktury technicznej dla urzędzeń pomiarowych, badawczych i wyposażenia laboratoryjnego planowanych do zakupu w ramach realizacji projektu „*Wzmocnienie monitoringu wód w zakresie procedur zapewnienia i kontroli jakości pomiarów i ocen stanu wód powierzchniowych oraz infrastruktury badawczej, pomiarowej i informatycznej*”, finansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

W roku 2017 będzie następowała kontynuacja specjalizacji poszczególnych pracowni wchodzących w skład Laboratorium oraz dalsza konsolidacja stosowanych metodyk badawczych.

Szkolenia

Laboratorium planuje uczestniczyć w szkoleniach zewnętrznych, obejmujących pracowników Laboratorium z zakresu:

1. systemu zarządzania jakością,
2. realizacji badań w poszczególnych komponentach,
3. metod badawczych,

4. metod pomiarów emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i PEM (pól elektromagnetycznych) w środowisku,
5. w szkoleniach w zakresie obsługi baz SI EKOINFONET,
6. bhp.

Dodatkowo, będą realizowane szkolenia wewnętrzne, na stanowiskach pracy, doskonalące pracę analityków i pomiarowców w tym upowszechniające wiedzę pozyskaną w trakcie szkoleń organizowanych przez GIOS.

Współpraca

Laboratorium będzie prowadzić współpracę z:

1. Krajowym Laboratorium Referencyjnym i Wzorcującym ds. Badań Jakości Powietrza GIOŚ,
2. Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska w zakresie opiniowania i wdrażania metodyk badawczych,
3. innymi laboratoriami, głównie wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, przez wymianę doświadczeń w zakresie działań obejmujących zadania statutowe,
4. wyższymi uczelniami technicznymi i instytutami naukowymi,
5. innymi instytucjami w zakresie dotyczącym działalności laboratoryjnej.

Laboratorium zapewni udział pracowników w realizacji zadań Głównego Inspektora oraz zadań własnych wynikających z umów i współpracy z organizacjami międzynarodowymi.

Edukacja

Laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie będzie prowadzić działalność edukacyjną dla uczniów szkół średnich i studentów, prowadzić praktyki zawodowe najczęściej w wymiarze dwóch tygodni lub jednego miesiąca dla studentów szkół wyższych; szkoli stażystów i wolontariuszy. Równocześnie w miarę potrzeb będzie włączać się w inne inicjatywy edukacyjne oraz informacyjne.

IV. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I STANIE ŚRODOWISKA

Najważniejszymi zadaniami w 2017 r. w zakresie upowszechniania informacji o Inspekcji Ochrony Środowiska i stanie środowiska będą:

1. Upowszechnianie dostępu do informacji o środowisku, w tym aktualizacja i rozwój portali internetowych.
2. Współpraca z regionalnymi i lokalnymi mediami, m.in. poprzez dostarczanie informacji na temat podejmowanych działań oraz o wynikach prowadzonej działalności (np. udzielanie wywiadów w sprawach znajdujących się w kompetencjach WIOŚ).
3. Włączanie się w wybrane regionalne i lokalne inicjatywy edukacyjne oraz informacyjne dotyczące stanu i ochrony środowiska.
4. Współpraca ze społecznością lokalną oraz ekologicznymi organizacjami pozarządowymi.

V. ZADANIA ORGANIZACYJNE

W 2017 r. będą kontynuowane prace nad koncepcją usprawnienia i zwiększenia efektywności działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie:

- system elektronicznego obiegu dokumentów EZD oraz platforma ePUAP.

- komunikacja pomiędzy urzędami drogą elektroniczną, w szczególności poprzez wykorzystanie platformy ePUAP.
- organizacja szkoleń w celu doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania zadań przez pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie.

Pracownicy Inspektoratu będą brać udział w szkoleniach zewnętrznych, przede wszystkim w szkoleniach organizowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z planem szkoleń GIOŚ (szkolenia specjalistyczne) oraz Szefa Służby Cywilnej i KPRM, a także w szkoleniach wewnętrznych w celu doskonalenia wiedzy i umiejętności wykonywania powierzonych zadań.

Informacje i materiały uzyskane w trakcie szkoleń będą upowszechniane wśród pracowników za pomocą systemu EZD.

- aktualizacja aktów prawa wewnętrznego

W 2017 r. w celu usprawnienia funkcjonowania jednostki będą kontynuowane prace związane ze sporządzaniem oraz aktualizacją instrukcji, regulaminów i zarządzeń wewnętrznych, w szczególności będą realizowane zadania organizacyjne związane z przeprowadzką Laboratorium do nowej siedziby w Krakowie, przy ul. Półnanki 76E.